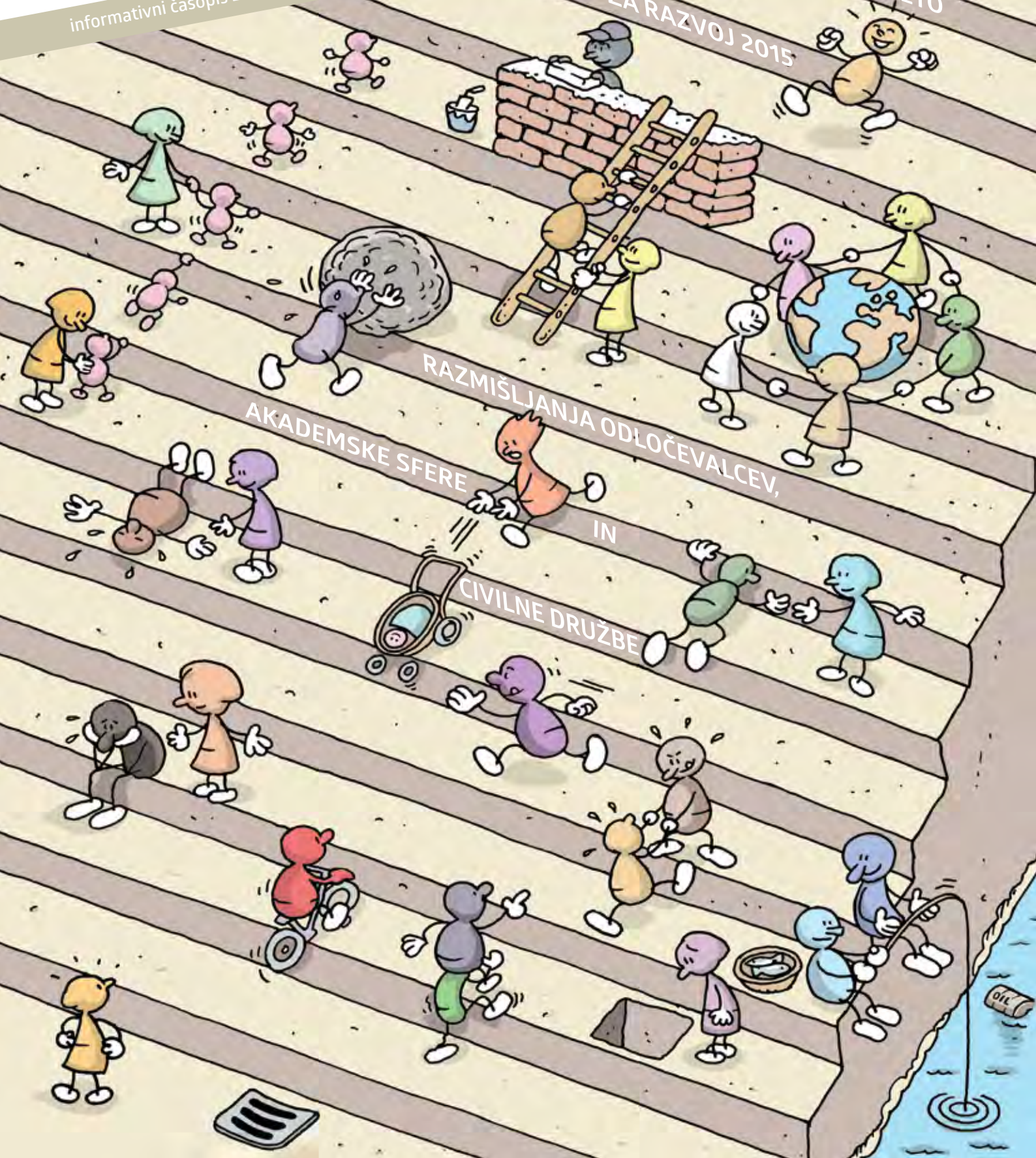

SLOGOPIS

informativni časopis za razvojne teme | številka 17 | januar 2015

EVROPSKO LETO
ZA RAZVOJ 2015

RAZMIŠLJANJA ODLOČEVALCEV,
AKADEMSKE SFERE
IN
CIVILNE DRUŽBE

KAZALO

2	Uvodnik
3	Novičke iz Slovenije in sveta
6	O evropskem letu za razvoj 2015
6	Dr. Milan Brglez, predsednik Državnega zbora Republike Slovenije
7	Karl Erjavec, minister za zunanje zadeve
8	Tanja Fajon, poslanka Evropskega parlamenta
9	Patricija Šulin, poslanka Evropskega parlamenta
10	Prof. dr. Maja Bučar, Fakulteta za družbene vede
11	Martin Nesirky, direktor, in Florian Haas, Informacijska služba Združenih narodov na Dunaju
12	Seamus Jefferson, direktor European Development NGO confederation – CONCORD
14	Adriana Aralica, platforma SLOGA
16	Napovednik dogodkov

Slogopis

Časopis SLOGE – Platforme nevladnih organizacij
za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč

Izdaja

SLOGA – Platforma nevladnih organizacij za
razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč
Povšetova 37, 1000 Ljubljana, Slovenija
(sedež pisarne: Metelkova 6, Ljubljana)
Telefon in faks: 01 434 44 02
Elektronska pošta: info@sloga-platform.org
Spletna stran: www.sloga-platform.org

Odgovorna oseba

Marjan Huč, koordinator platforme/direktor

Urednica

Adriana Aralica
(adriana.aralica@sloga-platform.org)

Strokovna sodelavca

Albin Keuc
Patricija Vrtič

Lektoriranje

Špela Bešter

Fotografije

Arhiv Sloge in ostalih nevladnih
organizacij ter drugi viri

Ilustracija na naslovnici

Zoran Smiljanič

Oblikovanje in postavitev

MEDI-A-NORM d. o. o.

Tisk

R-tisk, Rihar Boštjan s. p.

Naklada

1000 izvodov

Vse avtorske pravice pridržane.
Izdano januarja 2015.

Časopis je financiran s strani Ministrstva za zunanje
zadeve Republike Slovenije. Vsebinsko odraža le poglede
avtorjev in ne uradnih stališč financerjev.

UVODNIK

Spoštovane bralke in bralci!

Začelo se je evropsko leto za razvoj, ki je prvič posvečeno evropski politiki do držav v razvoju. Želim, da bi bilo uspešno na vsaj dveh področjih, in sicer:

- letos se bo iztekel rok za doseglo razvojnih ciljev tisočletja,
- mednarodna skupnost bo poskušala zaključiti pogajanja glede novega sporazuma za izkoreninjenje absolutne revščine, promocije trajnostnega razvoja in odprave vzrokov podnebnih sprememb.

Prvič od leta 1983, odkar Evropska unija (EU) vsako leto posveti določeni tematiki, je letošnje leto osredotočeno na področje mednarodnega razvojnega sodelovanja. Ideja o posvetitvi letošnjega leta prav tej temi se je porodila že leta 2010 ravno med nevladnimi organizacijami, in sicer latvijskemu kolegu Andrisu Gobinsu, ki je bil takrat eden od predstavnikov latvijske platforme nevladnih razvojnih organizacij platforme LAPAS in eden od latvijskih NVO predstavnikov v Ekonomskem in socialnem svetu (*Economic and Social Council – ECOSOC*). Zelo hitro je naletela na podporo v okviru Evropskega združenja nevladnih organizacij za pomoč in razvoj (*The European NGO Confederation for Relief and Development – CONCORD*) – in pri predstavnikih ECOSOC-a. Skladala pa se je tudi s prizadevanji bivšega evropskega komisarja za razvoj Andrisa Piebalgsa. Mednarodno razvojno sodelovanje je tudi ena od pomembnih tem latvijskega predsedovanja Svetu EU, ki bo trajalo prvo polovico letošnjega leta, nato pa mu bo sledilo predsedovanje Luksemburga. Cilj letošnjega evropskega leta za razvoj je vključitev čim večjega kroga ljudi, še posebej mladih, v razpravo o našem planetu, dostojanstvu in naši skupni prihodnosti. Vsak mesec bo posebna pozornost namenjena ozaveščanju širše javnosti o eni izmed dvanajstih izbranih tem s tega področja. V januarju je osrednja tema »Evropa v svetu«, februarja se bomo več posvečali »globalnemu izobraževanju«, marca »opolnomočenju deklic in žensk«, aprila »globalnemu zdravju«, maja »miru in varnosti«, junija »trajnostnemu zelenemu razvoju, dostojnemu delu in globalni ekonomiji«, julija »otrokom in mladim«, avgusta »humanitarni pomoči«, septembra »demografiji in migracijam«, oktobra »prehranski varnosti«, novembra »trajnostnemu razvoju in podnebnemu prilagajanju«, decembra pa »človekovim pravicam in dobremu vladanju«.

Tudi SLOGA se bo aktivno vključila v osveščanje javnosti o različnih razvojnih temah preko družbenih omrežij, sodelovala bo pri organizaciji Slovenskih razvojnih dni, Tedna Afrike, Tedna globalnega učenja, različnih tematskih dogodkov itd.

Leto, ki je osredotočeno na razvojno sodelovanje, je priložnost tudi za države, da se ozrejo nazaj po prehojeni poti na tem področju. Letos se bo namreč izteklo obdobje, v okviru katerega naj bi razvite evropske države dosegle zastavljene razvojne cilje tisočletja. Žal teh ciljev najverjetneje kar nekaj evropskih držav ne bo doseglo. V Sloveniji ostaja uradna razvojna pomoč že nekaj zadnjih let pri enakem odstotku, in sicer 0,13 odstotkov BNP, kar je precej oddaljeno od postavljenega cilja, ki je 0,33 odstotkov BNP. Takšen zaostanek bi v Sloveniji z nekoliko več volje vsekakor lahko zmanjšali ali celo presegli zastavljen cilj in se ob tem postavili ob bok najrazvitejšim evropskim državam.

V oblikovanje lepše skupne globalne prihodnosti se lahko na različne načine vključi prav vsak. Le če bo vsakdo izmed nas sprejel odgovornost in spremenil svoje obnašanje, bomo sprožili val sprememb, ki so potrebne za doseglo globalne trajnosti, ki je nujno potrebna za preživetje našega planeta in človeške vrste. Ne dovolimo, da nam aktualna neravnovesja, ki smo jim priča tudi v Sloveniji, odvzamejo sanje o lepši prihodnosti.

Srečno in uspešno evropsko leto razvojnega sodelovanja 2015!

Marjan Huč

koordinator platforme/direktor

✍ ADRIANA ARALICA

SLOGA POZVALA VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE K URESNIČEVANJU ZAVEZ NA PODROČJU RAZVOJNEGA SODELOVANJA

Novembra 2014 je Evropsko združenje nevladnih organizacij za pomoč in razvoj (*The European NGO Confederation for Relief and Development – CONCORD*) v Parizu predstavil novo poročilo *AidWatch* z naslovom »Pomoč po letu 2015«, ki ugotavlja, da kljub vedno številnejšim humanitarnim in razvojnim izzivom, kot je nedavni izbruh ebole v Zahodni Afriki, pomoč Evropske unije (EU) v letu 2015 ne bo dosegla cilja 0,7 odstotkov BND za razvojno pomoč. V letu 2103 so se sredstva, namenjena razvojni pomoči, zvišala, vendar ne dovolj za naslavljanje globalnih izzivov.

Platforma SLOGA je pripravila kratek pregled mednarodnega razvojnega sodelovanja Slovenije v letu 2013, v katerem ugotavlja, da slovenska razvojna pomoč od leta 2010 stagnira. Delež bilateralne razvojne pomoči je nižji kot v večini uveljavljenih držav donatoric razvojne pomoči. Glede na projekcije bo količina slovenske razvojne pomoči v letu 2014 ostala na enaki ravni (0,13 odstotkov BND), leta 2015 pa naj bi se povečala zgolj za odstotek (0,14 odstotkov BND). Projekcije tako jasno kažejo, da Slovenija ne bo izpolnila svojih mednarodnih zavez.

Mednarodno razvojno sodelovanje in uradna razvojna pomoč predstavljata odraz naše solidarnosti z državami v slabšem razvojnem položaju ter del naše odgovornosti za soustvarjanje pravičnejšega in enakopravnega sveta. Med ključnimi priporočili za Vlado Republike Slovenije so povečanje dvostranske uradne razvojne pomoči, ki se bo osredotočala na zmanjšanje revščine in izboljšanje ravni uresničevanja človekovih pravic, boljše usklajevanje znotraj sektorja in med sektorji, naslavljanje vloge zasebnega sektorja v razvoju, prizadevanje za reformo razvojne pomoči ter celovitost novih strateških dokumentov.

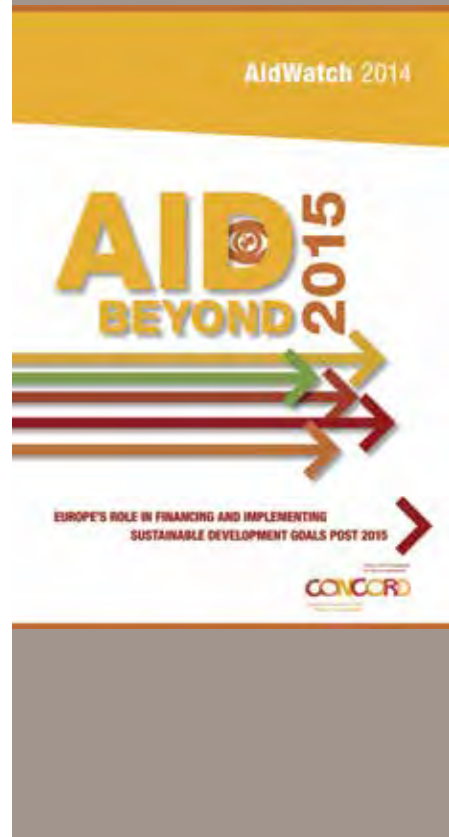
Celotno *AidWatch* poročilo lahko preberete na spletni strani CONCORD-a, poročilo o razvojnem sodelovanju Slovenije v letu 2013 pa na spletni strani platforme SLOGA.

ODPRTO PISMO PREDSEDNIKU VLADE OB DNEVU ČLOVEKOVIH PRAVIC

Koalicija nevladnih organizacij je v odprtem pismu predsedniku Vlade Republike Slovenije ob dnevu človekovih pravic opozarjala na nestrinjanje s stanjem človekovih pravic v Sloveniji. Odbor Združenih narodov za ekonomske, socialne in kulturne pravice je v svojih zaključnih priporočilih izražal skrb nad ravni ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic v Sloveniji ter opozarjal na številne pomanjkljivosti pri njihovem spoštovanju, varovanju in uresničevanju. Ob mednarodnem dnevu človekovih pravic se je skupina nevladnih organizacij (Amnesty International Slovenije, Društvo Humanitas, Društvo informacijski center Legebitra, Društvo Vita Aktiva, Društvo za nenasilno komunikacijo, Društvo za osveščanje in varstvo – center antidiskriminacije – OVCA, Ekvilib Inštitut, Gibanje za trajnostni razvoj Slovenije – TRS, Klub ActRight, Mirovni inštitut, Pravno-informacijski center nevladnih organizacij – PIC, YHD – Društvo za teorijo in kulturo hendikepa, Zavod za kulturo raznolikosti Open) obrnila tudi na predsednika Vlade Republike Slovenije z namenom, da ga opozorijo na naše nestrinjanje s trenutnim stanjem človekovih pravic, predvsem ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic, v Sloveniji. Odprto pismo je objavljeno na spletni strani Ekvilib Inštituta.

NA USPOSABLJANJU PRIPRAVLJENI NAČRTI KAMPANJE V SKLOPU EVROPSKEGA LETA ZA RAZVOJ 2015

Platforma SLOGA je 27. in 28. novembra 2014 organizirala usposabljanje o načrtovanju kampanje. Usposabljanje je vodil izkušen strokovnjak s področja načrtovanja kampanj Matthias Schickhofer, ki je 17 let delal na *Greenpeace-u*, od leta 2007 pa je samostojni svetovalec za kampanje in komunikacijo. Udeleženci so identificirali ključna sporočila o mednarodnem razvojnem sodelovanju, ki bi jih razvojne nevladne organizacije želele prenesti med širšo javnost, in dogodke, ki bi jih lahko vključili v kampanjo, seveda pa niso pozabili niti na komuniciranje preko družabnih omrežij in pomena komuniciranja z mediji. Znanje, pridobljeno na delavnici, bo odlična osnova za nadaljnje aktivnosti osveščanja o mednarodnem razvojnem sodelovanju, ki bodo še posebej v ospredju v letu 2015.

REKORDEN TEDEN GLOBALNEGA UČENJA

Med 15. in 23. novembrom 2014 je v Sloveniji že osmo leto potekal Teden globalnega učenja. Letošnja osrednja tema je bila prehranska varnost. V različnih krajih je na to tematiko potekalo več kot 60 različnih dogodkov, od predavanj, projekcij filmov, kuharskih delavnic, potopisnih predavanj, razstav, do dni odprtih vrat, kar je rekordno število dogodkov za Teden globalnega učenja. Teden globalnega učenja je vsakoletni dogodek, ki ga pod okriljem Centra Sever-Jug organizirajo države članice Sveta Evrope že od leta 1999. V Sloveniji dogodek od leta 2008 koordinira platforma SLOGA.

»JORDANIJA SKOZI OČI OTROKA«

Zavod Krog je novembra 2014 v Jordaniji začel drugo fazo projekta »Jordanija skozi oči otroka«, ki ga financira Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije. Trije novi mentorji s področja otrokovih pravic in razvoja so po uspešnem zaključku 10-dnevnega treninga trenerjev v praksi preizkusili novo pridobljeno znanje, in sicer z organizacijo ter izvedbo enodnevne delavnice za matere s področja otrokovih pravic in dolžnosti. Več informacij o projektu najdete na spletni strani Zavoda Krog.

PROJEKT EBOLAWAR ZAVODA CERES

Zavod Ceres je novembra 2014 pričel z izvajanjem projekta EbolaWAR, v sklopu katerega načrtujejo, da bodo poslali nujno opremo v izbrane regije, ki jih je prizadela epidemija ebole. V sodelovanju z glavnimi mednarodnimi organizacijami za javno zdravje in dobroteljnimi organizacijami bo Zavod Ceres za najbolj prizadete regije Zahodne Afrike zagotovil osebna zaščitna sredstva (zaščitne obleke, maske za obraz, pokrivala, rokavice, vreče za trupla) in sredstva za dezinfekcijo rok. Več informacij o projektu najdete na spletni strani Zavoda Ceres.

MEDKULTURNI DIALOG V ŠOLSLEM LETU 2014/2015

Društvo UP bo tudi v šolskem letu 2014/2015 sodelovalo pri projektu Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga. Človekoljubno dobroteljno društvo UP bo ponovno sodelovalo v projektu Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga. Idejni avtor projekta Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga, katerega začetki segajo v leto 2009, je Mladinski center Dravinjske doline. Druga nadgradnja projekta, ki je sofinancirana iz sredstev Finančnega mehanizma EGP in Norveške v okviru Sklada za nevladne organizacije, pa bo tokrat izvajana pod okriljem Mladinskega sveta Občine Slovenske Konjice. Delavnice Urice medkulturnega dialoga bodo v tej izvedbi prilagojene za osnovnošolske otroke. Izvedena bo tudi raziskava o stopnji sprejemanja različnosti pri otrocih in usposabljanje za mladinske in pedagoške delavce. Informacije o projektu najdete na spletni strani Društva UP.

EDIRISA IN ADRA V OKTOBRU IZVEDLI DELAVNICE ZA ŠOLARJE

V sklopu Sloginega projekta »Ozaveščanje javnosti za večjo podporo mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči«, ki ga je podprlo Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije, sta Društvo Edirisa Slovenija in Humanitarno društvo ADRA Slovenija izvedli delavnice za osnovnošolce, dijake in študente o pomenu mednarodnega razvojnega sodelovanja in mednarodne humanitarne pomoči.

SLOVENSKA ZAGOVORNICA NA MLADINSKEM KONGRESU V MADRIDU

Projekt »Challenging the Crisis« je mednarodni projekt, v katerem sodeluje šest držav Evropske unije (Španija, Portugalska, Grčija, Irska, Italija in Slovenija), ki se še vedno borijo s posledicami gospodarske krize. V Sloveniji projekt koordinira platforma SLOGA v sodelovanju z Zavodom Voluntariat. Skupine mladih iz vsake države delujejo v sklopu globalnega zagovorništva in kot mladi zagovorniki družbo ozaveščajo o pomenu socialne ekonomije kot pomembne alternative trenutnemu prevladujočemu neoliberalnemu sistemu gospodarstva. Kot mlada zagovornica se je slovenska predstavica Rebeka Maršnjak med 24. in 25. oktobrom 2014 udeležila dvodnevnega Mladinskega kongresa v Madridu, ki ga je organizirala organizacija FUHEM Ecosocial v sodelovanju z organizacijami EconoNuestra, Economía Alternativa, Link Coordinamento Universitario in Rete della Conoscenza.

SREČANJE USTANOVITELJIC IN ČLANIC PLATFORME SLOGA Z NOVIM DIREKTORJEM UNIS-A NA DUNAJU

Na dan Združenih narodov, 24. oktobra 2014, je v prostorih platforme SLOGA potekalo srečanje ustanoviteljic in članic SLOGE. Pred srečanjem je potekalo krajše srečanje članic platforme SLOGA z direktorjem Informacijske službe Združenih narodov na Dunaju Martinom Nesirkyjem. Martin Nesirky je v uvodnem nagovoru predstavil proces oblikovanja ciljev trajnostnega razvoja in izpostavil, da je delo nevladnih organizacij ključno ne le v procesu oblikovanja t. i. post-2015 razvojne agende, temveč tudi pri zagovorništvu razvojne agende in ciljev trajnostnega razvoja.

V KOPENHAGNU PREDSTAVNIKI CIVILNE DRUŽBE RAZPRAVLJALI O CILJIH TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

Med 13. in 14. novembrom 2014 je v Kopenhagnu potekala *Beyond 2015 Copenhagen CSO Conference*, katere se je udeležilo 170 predstavnikov civilne družbe iz 46 držav. Udeleženci konference so razpravljali o napredku pri oblikovanju nove post-2015 agende s ciljem vplivanja na zaključno fazo pogajanj in zagotavljanja, da se bodo vlade zavezale k ambiciozni, transformativni agendi, ki bo naslavljala ključne izzive današnjega časa – neenakost, okoljsko trajnost, izkoreninjenje revščine, človekove pravice, mir in varnost ter participacijo. Konference so se udeležili predstavniki društva Hrana za življenje, Zavoda Povod in sekretariata SLOGE.

ZBIRNO POROČILO GENERALNEGA SEKRETARJA ZN »POT K DOSTOJANSTVU DO LETA 2030: ODPRAVITI REVŠČINO, PREOBLIKOVATI NAŠA ŽIVLJENJA IN VAROVATI PLANET«

Generalni sekretar Združenih narodov (ZN) Ban Ki-moon je v začetku decembra 2014 neuradno predstavil prvo verzijo zbirnega poročila z naslovom »Pot k dostojanstvu do leta 2030: odpraviti revščino, preoblikovati naša življenja in varovati planet«. Poročilo predstavlja vizijo držav članic ZN o pogajanjih in dogovoru na posebnem vrhu ZN o trajnostnem razvoju, ki bo potekal septembra 2015. Na vrhu naj bi se namreč svetovni voditelji dogovorili o zgodovinski in daljnosežni razvojni agendi za naslednjih 15 let. Poročilo pravi, da lahko do leta 2030 odpravimo revščino in preoblikujemo življenja, hkrati pa varujemo planet.

RATIFICIRANA KONVENCIJA O PREPREČEVANJU NASILJA NAD ŽENSKAMI IN NASILJA V DRUŽINI

Državni zbor Republike Slovenije je 19. decembra 2014 sprejel Predlog Zakona o ratifikaciji Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima, sklenjene v Istanbulu 7. aprila 2011. Istanbulska konvencija je prvi in hkrati najboljši mednarodni pravni instrument, ki celovito določa obveznosti pogodbenic za preprečevanje nasilja nad ženskami, vključno z nasiljem v družini. Slovenija je konvencijo podpisala med prvimi, že 8. septembra 2011, sedaj pa jo je tudi ratificirala. Ratifikacija konvencije predstavlja pomemben mejnik v zgodovini boja za človekove pravice žensk in novih evropskih standardov na tem področju.

Več informacij najdete na spletni strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

NEODVISNA STROKOVNJAKINJA ZN ZA PRAVICE STAREJŠIH OSEB OPOZORILA NA STANJE PRAVIC STAREJŠIH V SLOVENIJI

Po prvem uradnem obisku v Sloveniji novembra 2014 je neodvisna strokovnjakinja Združenih narodov (ZN) za človekove pravice starejših oseb Sveta ZN za človekove pravice Rosa Kornfeld-Matte pozdravila napore Vlade Republike Slovenije pri zagotavljanju človekovih pravic starejšim osebam in pozvala oblasti, naj se osredotočijo na tiste starejše osebe, ki so potisnjene na rob. Opozorila je na zaskrbljujočo revščino med starejšimi osebami v Sloveniji, še posebej med starejšimi ženskami, ki živijo v enočlanskih gospodinjstvih, in starejšimi pripadniki manjšin ter drugih marginaliziranih skupin, je poročal UN News Centre.

S pristnimi partnerstvi do uresničene pravice do razvoja

Migracijski pritiski, odsotnost trajnega miru, vztrajajoča revščina in lakota. To so le nekatere izmed najbolj opaznih posledic, ki jih prinaša neuravnotežen globalni razvoj in ki polnijo strani dnevnih časopisov. Pravica do razvoja je danes kratena milijardi ljudi, ki živijo v najmanj razvitih državah sveta, prebivalci držav v razvoju, ki predstavljajo kar 80 odstotkov svetovnega prebivalstva, jo lahko izvršujejo zgolj delno. Politike razvojnega sodelovanja moramo zato razumeti kot globalni socialni korektiv, ki na temelju solidarnosti ter ob zavedanju ekonomske in moralne soodvisnosti deluje kot katalizator temeljnih človekovih pravic in svoboščin.

Preudarno, ciljno naravnano in učinkovito mednarodno razvojno sodelovanje se že vrsto let uvršča med prioritete na slovenski zunanjepolitični agendi in takšno mesto bo zagotovo našlo tudi v novi Deklaraciji o zunanji politiki Republike Slovenije, ki jo bo Državni zbor Republike Slovenije po posvetovanjih z vsemi deležniki sprejel v letu 2015. A izzivov ne manjka. Ob izteku obdobja razvojnih ciljev tisočletja se moramo bolj kot kdajkoli prej zavedati pomena skrbnega načrtovanja smernic in konkretnih politik, ki bodo v prihodnosti krojile naše pristope k izkoreninjanju revščine na slehernem koncu sveta. Globalna ekonomska kriza ne sme predstavljati izgovor za drastične odmike od zavez, ki smo jih dali najrevnejšim državam. Ravno nasprotno, njen primež nas mora dodatno spodbuditi, da svoja prizadevanja usmerimo v oblikovanje pristnih razvojnih partnerstev, ki presejajo idejo gole pomoči in ki bodo vodila v opolnomočenje ter ekonomsko-socialno osamosvajanje najranljivejših družb. Evropska unija, in z njo Republika Slovenija, v

teh procesih ostaja vodilni akter v mednarodni skupnosti. Agenda za spremembe ter zadnje sporočilo Evropske komisije z naslovom »Dostojno življenje za vse: od vizije do skupnega ukrepanja« dokazujeta, da bo za uspeh ključen pristop, ki združuje cilje trajnostnega gospodarskega razvoja na eni ter uresničevanje človekovih pravic in spodbujanje dobrega upravljanja držav na drugi strani. Nenazadnje je to tudi edini način, s katerim se lahko spopravimo z negativnimi učinki globalizacije. Naša vizija je drzna, a realna.

Državne in medvladne institucije tem velikim izzivom same ne bodo kos. Na tem mestu velja zato poudariti izjemno pomembno vlogo, ki jo v procesih mednarodnega razvojnega sodelovanja igrajo civilna družba in njene organizacije. Prav slednje so tiste, ki posedujejo potrebna specializirana znanja, imajo neposreden dostop do lokalnih deležnikov ter na ta način kvantitativni dimenziji razvojnih politik dodajajo še nekatere manjkajoče kvalitativne elemente. S tem zmanjšujejo ranljivost ogroženih populacij, povečujejo možnost za razvoj človekovega potenciala in skrbijo za pravičnejše upravljanje posledic socialne, politične in ekonomske izključenosti. Prav zaradi tega moramo predstavniki državnih institucij v okviru svojih pristojnosti z njimi še naprej tesno sodelovati tako na operativni kot tudi na strateški ravni.

Leto 2015 bo evropsko leto za razvoj, namenjeno zlasti ozaveščanju javnosti o namenih, ciljih in učinkih mednarodnega razvojnega sodelovanja. Morda za vse vpletene akterje to dejansko predstavlja največji izziv. Brez podpore javnosti je namreč vsak izraz solidarnosti in zahteve po večji socialni pravičnosti brezpredmeten. Človekova pravica do razvoja bo uresničljiva in uresničena takrat, kadar bomo o njej informirani in vanjo verjeli vsi. Zatorej prisluhnimo, razmislimo in ukrepajmo. ■

Leto 2015 bo evropsko leto za razvoj, namenjeno zlasti ozaveščanju javnosti o namenih, ciljih in učinkih mednarodnega razvojnega sodelovanja.

Evropsko leto za razvoj 2015 »Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost«

Leto 2015 predstavlja prelomnico pri obravnavi koncepta razvoja v mednarodni skupnosti. Velike svetovne spremembe, ki jih prinaša globalizacija, spremenjen položaj in razmerja med državami, okoljski in ekonomski izzivi ter socialna nesorazmerja, so okrepile prizadevanja za nov globalni dogovor o naslavljanju teh vprašanj. Evropska unija (EU) je prepoznala pomen prelomnice in leto 2015 razglasila za »evropsko leto za razvoj« (ELR2015), ki bo potekalo pod sloganom »Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost«.

V letu 2015 bomo osvetlili vlogo razvojnega sodelovanja v svetu, ki je iz dneva v dan bolj povezan in soodvisen, ter s tem izpostavili vrednote, na katerih temelji mednarodno razvojno sodelovanje: medsebojna odvisnost, solidarnost in odgovornost.

Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije je nacionalni koordinator za pripravo in izvedbo aktivnosti v okviru ELR2015 v Sloveniji. Skupaj s sodelavci in partnerji pripravljamo aktivnosti, ki bodo namenjene informiranju, ozaveščanju in izobraževanju širše javnosti o tem, kaj sploh je mednarodno razvojno sodelovanje. V letu 2015 bomo osvetlili vlogo razvojnega sodelovanja v svetu, ki je iz dneva v dan bolj povezan in soodvisen, ter s tem izpostavili vrednote, na katerih temelji mednarodno razvojno sodelovanje: medsebojna odvisnost, solidarnost in odgovornost. Čeprav je leto 2015 že deseto leto, ko Slovenija na področju mednarodnega razvojnega sodelovanja deluje kot država donatorica, slovenska javnost premalo pozna to področje.

V preteklih letih smo na tem področju že dosegli nekatere pomembne rezultate in leta 2013 postali člani Odbora za razvojno pomoč Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), kar pomembno prispeva k utrditvi kredibilnosti in vidnosti Republike Slovenije. Gradili smo sistem

mednarodnega razvojnega sodelovanja in preko številnih projektov pridobivali dragocene izkušnje. Na podlagi nabranih izkušenj ter z namenom izboljšanja mehanizmov na tem področju pripravljamo tudi nov zakon s področja mednarodnega razvojnega sodelovanja.

V okviru ELR2015 načrtujemo vrsto aktivnosti, ki se bodo odvijale na nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Posebno pozornost bomo namenili naslednjim trem ciljem:

- povečati razumevanje razvojne tematike med otroki in mladimi, spodbujati občutek globalne soodvisnosti in vključiti tematike mednarodnega razvojnega sodelovanja v izobraževalne procese;
- okrepiti zavedanje o pomenu mednarodnega razvojnega sodelovanja v širši javnosti;
- spodbuditi kritično razmišljanje in aktivno sodelovanje pomembnih deležnikov pri razpravah ter oblikovanju politik mednarodnega razvojnega sodelovanja.

Pri projektu sodelujemo z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvom za kulturo, nevladnimi organizacijami in drugimi akterji, ki imajo na tem področju znanja ter izkušnje in ki lahko aktivno prispevajo k doseganju zastavljenih ciljev v okviru ELR2015.

Zavedati se moramo pomena doseganja razvojnih ciljev tisočletja za vse, tudi za Republiko Slovenijo, in biti aktivni pri razpravah o razvoju po letu 2015, ki bo usmerjen v napore za izkoreninjanje revščine in uresničevanje trajnostnega razvoja v vseh državah sveta. Izkoristimo to leto za razmislek, kaj razvoj in mednarodno razvojno sodelovanje pomenita v današnjem času in današnjem svetu. Razmišljajmo globalno, delujmo lokalno, saj lahko vsak od nas prispeva k pozitivnim spremembam. ■

»Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost«

Nedolgo nazaj je na spletnem omrežju Facebook zaokrožil video, ki oglašuje pobudo Afričanov, s katero svoje rojake pozivajo, naj prispevajo radiatorje in na ta način pomagajo Norvežanom, da se prebijejo skozi hladno zimo. »Zberimo radiatorje, pošljimo jih na Norveško, širimo toplino, širimo nasmeh, recite DA! Radi-Aid-u« – tako na ironičen in simpatičen način pobuda Radi-Aid poziva ljudi, da se pridružijo.

Za zabavnim štiriminutnim videom se skriva resnica, kot jo vidi Afrika: po njihovem mnenju oglaševanje in promocija doniranja razvojne pomoči temelji na močnih stereotipih, ki Afriko vedno

znova prikazujejo kot ozemlje lakote, revščine, AIDS-a in kriminala, kjer se situacija vse prepočasi izboljšuje. Zahtevajo

boljšo obveščенost o napredku v Afriki, prenehanje zlorabe stereotipov in upoštevanje širše slike, saj je jasno, da samo z razvojno pomočjo ne bomo dosegli dolgoročnih sprememb.

Ravno v tem se skriva resnica, kot jo vidim sama. Nudenje razvojne pomoči Afriki je vsekakor nujno, a za dolgoročno rešitev potrebujemo dejansko sodelovanje. Ne želimo odnosa, ki se naslanja zgolj na izpolnjevanje številnih kriterijev in pogojev, temveč iskreno partnerstvo. Ni naključje, da govorimo o mednarodnem sodelovanju, kajti razvojna pomoč predstavlja le en del razvojnega mozaika, ki ga oblikujemo državljani Evropske unije (EU) *vis-à-vis* državam, ki pomoč najbolj potrebujejo.

A za dosego tega cilja ne moremo mimo ozaveščenosti državljanov o pomenu razvojnega sodelovanja EU. V Evropskem parlamentu (EP) skrbimo za to, da čim bolj

še predstavljamo glas državljanov. Jasno je, da brez podpore javnosti politike razvojnega sodelovanja EU ne moremo kakovostno izvajati.

Ravno v tej luči ima evropsko leto za razvoj 2015 (potekalo bo pod sloganom »Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost«) simboličen in hkrati praktičen pomen. V EP smo si močno prizadevali, da bi eno celo leto v EU – prvič gre za dejavnosti, ki so del zunanjega delovanja EU – namenili dejavnostim, ki bodo omogočile aktivnejšo vključenost državljanov v oblikovanje in izvajanje politike razvojnega sodelovanja EU.

V načrtu imamo, da se povežemo in sodelujemo s pisarnami EP v posameznih državah, z Evropsko komisijo, nevladnimi organizacijami, civilno družbo in vsemi vpletenimi akterji. Le s politiko razvojnega sodelovanja, ki jo 'čutijo' državljani EU, lahko govorimo o kakovosti razvojnega sodelovanja, ki učinkuje in zagotavlja konkretne rezultate.

Če v zaključku poenostavim: težave, s katerimi se srečujemo v dobi globalizacije, in izzivi, s katerimi se moramo spopasti, kličejo po skupnem pristopu in usklajenih aktivnostih, predvsem pa po razumevanju, potrpežljivosti in solidarnosti, ne glede na to, ali Evropa potrebuje radiatorje za hladno zimo ali pa Afrika potrebuje pomoč pri zaustavitvi ebrole. Nenezadnje gre za »naš svet, naše dostojanstvo, našo (skupno) prihodnost«. ■

Le s politiko razvojnega sodelovanja, ki jo »čutijo« državljani EU, lahko govorimo o kakovosti razvojnega sodelovanja, ki učinkuje in zagotavlja konkretne rezultate.

2015: leto prihodnosti?

Prihajajoče leto je prelomno leto na področju mednarodnega razvojnega sodelovanja, zato sta Evropski parlament in Svet Evropske unije (EU) leto 2015 razglasila za evropsko leto za razvoj. Za nami bo tudi prvo leto Junckerjeve komisije in prvi ukrepi, ki si jih je novi predsednik Komisije zadal. Pod sloganom »Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost« so si institucije EU za cilj zadale zmanjšanje in postopno izkoreninjenje revščine. Verjetno se sliši zelo utopično, vendar je z medsebojnim sodelovanjem spremembe mogoče doseči.

Na področju zmanjševanja razlik med različnimi deli sveta je bilo že mnogo storjenega. Potrebno je analizirati, kateri ukrepi so prinesli pozitivne rezultate in z njimi nadaljevati, neuspešne pa opustiti. Prav tako je potrebno ločiti med humanitarno

pomočjo, ki je trenutna in takojšnja pomoč, in med razvojno pomočjo, ki je dolgotrajna in usmerjena k odpravljanju vzrokov. Revščina ni nastala

čez noč, zato je tudi odpravili ne bomo čez noč. Potrebno je zagotoviti ekonomski in družbeni trajnostni razvoj, kar pa je odgovornost vseh nas. Vsak posameznik lahko prispeva delež v mozaiku izboljšanja, zato moramo državljane ozaveščati o prioritarnih ciljnih in tudi o tem, kako lahko pomagajo. Na strani posameznika je solidarna pomoč in pripravljenost angažirati se za spremembe. Bolan sosed, ki bi mu strošek taksija predstavljal prevelik izdatek, bo vesel ponujenega prevoza do zdravnika. Žal pa na globalni ravni zadeva ni tako preprosta. Na strani EU je, da se usmeri v človeka samega. Ko bomo začeli dojemati človeka kot edinstvenega in bomo dejansko poskrbeli, da bodo

njegovo dostojanstvo in človekove pravice nedotakljive, takrat bomo lahko naredili korak naprej. Brez spoštovanja človeka ni spoštovanja dela in denar postane vodilo sveta, napuh in pohlep pa zasenčita dobro v človeku.

Preko izobraževanj in aktivnosti v koordinaciji Ministrstva za zunanje zadeve bodo državljani spoznali, da mora biti vsak korak pomoči usmerjen v prihodnost. Ni dovolj ljudi nahraniti, potrebno jih je naučiti, kako hrano pridelati in z njo preživeti!

Slovenci smo vedno izkazovali visoko stopnjo solidarnosti, kljub temu da tudi v Sloveniji revščina dosega nevarno visoko stopnjo. Prav je, da ljudi obvestimo, kakšne rezultate smo že dosegli, in jim realno povemo, kaj lahko storimo. Odgovori, zaviti v vato, pri ljudeh vzbujajo dvom in upanje v boljši jutri se zdi nerealno.

Boj z revščino bo terjal še leta naporov, vendar ne smemo obupati. Reči »nič se ne da narediti« je skrajno pesimistično in tudi neresnično. Obstaja rešitev, samo potrebno jo je poiskati! Kakšen bi bil svet, če bi Thomas Alva Edison rekel, da je izum žarnice nemogoč? Mogoče prav v letu 2015 dosežemo rezultate, h katerim stremimo! ■

Preko izobraževanj in aktivnosti v koordinaciji Ministrstva za zunanje zadeve bodo državljani spoznali, da mora biti vsak korak pomoči usmerjen v prihodnost.

Kako opredeliti razvojne cilje po letu 2015

Že nekaj časa v mednarodni skupnosti poteka razprava na temo razvojnih ciljev po letu 2015. Če so milenjski razvojni cilji (*Millennium Development Goals* – MDG) zaznamovali vsebine mednarodnega razvojnega sodelovanja v času po Skupščini OZN leta 2000, ko so bili sprejeti, se zdaj razvojni krogi na eni strani ukvarjajo z evalvacijo doseženega, na drugi pa z oblikovanjem novih ciljev, ki naj dopolnijo/nadomestijo/nadaljujejo dosedanje napore.

Izkušnje MDG, kot tudi drugih starejših mednarodnih zavez, namreč učijo, da preveliko število zastavljenih nalog in nezadostno opredeljene odgovornosti za njihovo izvedbo vodijo v pomanjkljivo realizacijo.

civilne družbe, različnih fundacij, korporacij in mednarodnih institucij, je nujno potrebno. A vendar ne gre le za sodelovanje, gre tudi za izbor tistih tem in prioritet, ki bodo mednarodno skupnost hkrati združevale in mobilizirale v delovanju. Izkušnje MDG, kot tudi drugih starejših mednarodnih zavez, namreč učijo, da preveliko število zastavljenih nalog in nezadostno opredeljene odgovornosti za njihovo izvedbo vodijo v pomanjkljivo realizacijo. Tako kot velja za razvojno pomoč nasploh, tako velja tudi za cilje: če ni zadostnega lastništva,¹ če ni jasne lastne identifikacije s ciljem, potem je realizacija vprašljiva. Dovolj je primerjati npr. doseganje drugega² in osmega milenjskega cilja,³ in sicer če pri vključevanju v izobraževanje, ki predstavlja zelo kon-

kretno nalogo posamičnim državam ter mednarodnim agencijam, dosegamo cilj, pa pri osmem cilju, kjer govorimo o načelu sodelovanja na področju razvoja in je konkretnih kazalcev manj, vidimo, da z realizacijo ostajamo na načelni ravni skromnega zadovoljstva.

Tudi zato nekatera dogajanja v razpravah o post-2015 agendi zbuja skrb. Številni predlogi namreč vodijo v širjenje razvojne agende, s tem pa v tveganje, da bo le-ta preveč splošna in nezavezujoča. Problemov je res veliko in težko jih je omejiti na nekaj področij, še težje znotraj njih izbrati prioritete, ki bodo skupne vsem državam. Cilji postajajo univerzalni in ne le cilji za manj razvite države. Cilje ne postavljamo torej le državam v razvoju in sebi zgolj posredno kot smernice za naše mednarodno razvojno sodelovanje – novi cilji zavezujejo tudi Slovenijo in njeno smer razvoja. Zato osrednji cilji, ki se nakazujejo v osnutkih dokumentov, kot so: zagotovitev načel trajnostnega razvoja na globalni ravni in odprava revščine, upoštevanje in spoštovanje mej planeta, krepitev miru in varnosti ter izpolnjevanje zavez in odgovornosti na področju človekovih pravic in vladavine prava, pomenijo cilje prihodnjega razvoja slovenske družbe kot dela globalne. To pomeni, da je o njih potrebno odpreti čim širšo razpravo in ne le razpravo v razvojnih krogih. Postaviti si moramo konkretne, dosegljive naloge, ki bodo razumljive in sprejemljive za širok krog državljanov sveta na nacionalni in na globalni ravni. Bomo kos takšnemu izzivu? ■

¹ Ali *ownership*, kot v angl. poimenujemo eno od ključnih določil Pariške deklaracije o učinkovitosti razvojne pomoči.

² Doseči univerzalno osnovno izobraževanje.

³ Razvoj globalnega partnerstva za razvoj, ki vključuje mednarodno menjava, posebne potrebe določenih tipov držav, mednarodni dolg, zaposlovanje kot globalni problem, dostopnost zdravil, prenos tehnologij itd.

Dostojanstvo za vse – prizadevanja Združenih narodov in Evropske unije za trajnostni razvoj

Generalni sekretar Združenih narodov (ZN) Ban Ki-moon je 4. decembra 2014 predstavil osnutek Zbirnega poročila o post-2015 razvojni agendi. Naslov poročila je »Pot k dostojanstvu do leta 2030: odpraviti revščino, preoblikovati naša življenja in varovati planet«. Kot vodilo za posebni vrh ZN o trajnostnem razvoju, ki bo potekal septembra 2015, poročilo očrta vizijo držav članic, saj se le-te pogajajo o novih razvojnih ciljih. Slednji bodo izhajali iz milenjskih razvojnih ciljev, katerih rok za doseg se izteče v letu 2015.

Ni naključje, da Evropska unija (EU) leto 2015 obeležuje kot evropsko leto za razvoj (ELR2015), kot tudi ni naključje, da

je ključno sporočilo leta »Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost«.

Od leta 1983 se EU vsako leto posveti določeni pomembni temi. ELR2015 bo prvo leto s tako globalno temo. To je jasen znak tesnega sodelovanja med EU in ZN ter da organi-

zaciji delita enake temeljne vrednote in cilje.

EU je postala pomemben akter v mednarodni skupnosti in igra pomembno vlogo v ZN, saj je EU – kot institucija in kot skupek njenih držav članic – največji finančni donator ZN. To ne velja le za redni proračun, temveč tudi za financiranje uradne razvojne pomoči in mirovnih operacij.

EU zagotovi približno 60 odstotkov svetovne uradne razvojne pomoči. Delegacije EU so prisotne v 149 od skupno 153 držav v razvoju, ki so upravičene do uradne razvojne pomoči, kjer delegacije EU delujejo v sodelovanju in skupaj z ZN. Skoraj tretjina izdatkov EU za krizno upravljanje je namenjena humanitarnim programom ZN.

V letu 2012 je 85 odstotkov evropskih državljanih podpiralo razvojno sodelovanje. ZN pozdravljajo takšen pozitiven pristop in vidijo ELR2015 kot odlično priložnost za nadaljnje ozaveščanje.

Civilna družba močno podpira ELR2015; že od samega začetka projekt zajema občudovanja vredno široko skupino deležnikov. ZN pozdravljajo takšna vključujoča prizadevanja in tudi sami tesno sodelujejo s civilno družbo. V tem pogledu so ZN pozvali civilno družbo k odzivu na omenjeno Zbirno poročilo generalnega sekretarja ZN. Nedvomno bodo EU in ZN še naprej sodelovali z roko v roki ter tudi z drugimi regionalnimi organizacijami in civilno družbo na poti k ciljem trajnostnega razvoja, ki jih svet tako očitno potrebuje. ■

Civilna družba močno podpira ELR2015; že od samega začetka projekt zajema občudovanja vredno široko skupino deležnikov. Nedvomno bodo EU in ZN še naprej sodelovali z roko v roki ter tudi z drugimi regionalnimi organizacijami in civilno družbo na poti k ciljem trajnostnega razvoja, ki jih svet tako očitno potrebuje.

Evropsko leto za razvoj 2015 – nova razprava z novimi javnostmi

Prvo evropsko leto na temo s področja zunanje politike Evropske unije (EU) je med drugim priložnost za razpravo o razvoju in vprašanjih globalne pravičnosti med širšo javnostjo z ljudmi, ki niso seznanjeni z evropskim razvojnim sodelovanjem in ne sodelujejo nujno z nevladnimi organizacijami in institucijami, ki delujejo na področju razvoja.

Evropsko leto je priložnost za razpravo, kako smo posamezniki tako sposobni kot tudi odgovorni prispevati kot akterji za bolj pravičen svet, kjer so človekove pravice zagotovljene univerzalno, vključno s temeljno pravico vseh ljudi do življenja brez revščine, marginalizacije in neenakosti, ter za svet, za katerega je značilno dobro in trajnostno upravljanje z dragocenimi in redkimi naravnimi viri našega planeta.

Predstavlja tudi priložnost za razmislek s širšo javnostjo o spreminjajoči se razpravi o »razvoju« in predvsem, zakaj naj bi solidarnost z najbolj marginaliziranimi in revnimi ljudmi po vsem svetu ostala prednostna naloga za nas kot posameznike in za EU. Priložnost evropskega leta na temo razvojnih

tematik spremlja izziv spodbujanja razprave v luči nadaljnje gospodarske in socialne stiske v Evropi in skepticizma glede vsega, kar izhaja iz EU.

KAKŠNA JE VLOGA EVROPE V SVETU?

Evropsko leto je trenutek za razmislek o pomenu naših interakcij s preostalim svetom. Številne najbolj pereče izzive v Evropi (podnebne spremembe, nezanesljiva oskrba z energijo, migracije) je potrebno v globalnih procesih obravnavati kot del evropske zunanje politike.

Kot je septembra 2014 poročala evropska skupina raziskovalnih institutov, bo »mednarodni razvoj vedno temeljil na zmanjšanju revščine in človeški varnosti. Vendar pa ne gre več le za enosmeren odnos podpore državam v razvoju – in predvsem ne za po-

moč. Mednarodni razvoj v tem stoletju razumemo kot naslavljanje skupnih problemov trajnostnega razvoja s strani vseh držav, kjer vsak partner igra svojo vlogo.«

Evropsko leto je priložnost za razpravo, kako smo posamezniki tako sposobni kot tudi odgovorni prispevati kot akterji – z našimi dejanji in vedenjem, vključno z vedenjem kot potrošniki – za bolj pravičen svet, kjer so človekove pravice zagotovljene univerzalno, vključno s temeljno pravico vseh ljudi do življenja brez revščine, marginalizacije in neenakosti, ter za svet, za katerega je značilno dobro in trajnostno upravljanje z dragocenimi in redkimi naravnimi viri našega planeta.

Evropsko leto je priložnost za ozaveščanje in vključevanje državljanov kot kritičnih mislecev ter podpornikov ali akterjev v razvoju.

LETO ODLOČITEV IN MEJNIKOV NA PODROČJU RAZVOJA

Razprave o novi agendi, ki bo nadomestila milenijske razvojne cilje v letu 2015, so spodbudile razpravo o prihodnosti razvoja, še posebej v svetu, v katerem večina revnih živi – v državah srednjega dogodkovnega razreda in bogatih državah.

Naši kolegi iz civilnodružbenih organizacij od Latinske Amerike do Azije nas opominjajo, da nanje vse bolj vplivajo druge politike EU (trgovinska, kmetijska, ribiška, energetska) – zdaj so »diplomirali« iz bilateralnih razvojnih programov. Evropske zaveze glede čezmejne razvojne pomoči vseeno ostajajo pomembne. Kot je bilo poudarjeno v letošnjem *AidWatch* poročilu, ki ga je pripravil CONCORD, tudi v letu 2015 ne bomo izpolnili ponavljajočih zavez zagotavljanja 0,7 BND za uradno razvojno pomoč. Letošnje leto moramo izkoristiti za ponovno utemeljevanje, zakaj je ta cilj tako pomemben za našo kredibilnost, pa tudi za podporo ambicioznih ciljev

trajnostnega razvoja. Leto 2015 bo pomemben mejnik v globalnih prizadevanjih za boj proti podnebnim spremembam s konferenco pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o podnebnih spremembah (COP21) decembra v Parizu. V evropskem letu moramo poudariti, zakaj je ukrepanje na področju podnebnih sprememb tako tesno povezano z razvojem. Učinke nesorazmerno že čuti-jo tisti, ki so najmanj odgovorni za emisije toplogrednih plinov, vendar so posledicam podnebnih sprememb najbolj izpostavljeni. Pri zagovarjanju, naj cilji trajnostnega razvoja stremijo k ambiciozni podnebni ureditvi z Evropo na čelu, lahko gradimo na odnosih, ki smo jih vzpostavili z okoljskimi nevladnimi organizacijami.

Vpeljava koncepta »univerzalnosti« v predlagane cilje trajnostnega razvoja, o katerih razpravljajo Združeni narodi, da bi nadomestili milenijske razvojne cilje, nas izziva, da razmislimo, kako bodo morebitni cilji veljali za nas v Evropi. Ideja, da ne gre več za »nas« in »njih«, odmeva v sloganu evropskega leta »naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost« in nas kot civilno družbo s pogledom navzven, na globalno raven, vabi k poglobitvi dialoga in odnosov z našimi kolegi doma. Leto 2015 je tudi 20. obletnica Pekinške deklaracije in akcijske platforme za pravice žensk. Obletnica opominja na pomanjkanje napredka na mednarodni ravni – tudi v Evropi – na področju enakosti med spoloma in opolnomočenja žensk. Upajmo, da bo evropsko leto za razvoj tudi priložnost, kjer bo naš sektor osvetlil uspešnost Evrope pri svetovnem napredku v zavezništvu z evropsko civilno družbo.

ZAVEZA CIVILNE DRUŽBE

Kako lahko mi kot predstavniki civilne družbe prispevamo k uspešnosti evropskega leta za razvoj?

Na CONCORD-u upamo, da bomo vzpostavili zavezništvo evropskih mrež civilne družbe:

- Za podporo nacionalnih ali regionalnih civilnodružbenih koalicij ali akterjev pri izvajanju kampanj in aktivnosti v sklopu evropskega leta ter jim nudili svetovanje in *coaching* za oblikovanje aktivnosti na lokalni, regionalni in nacionalni ravni v Evropi.
- Redno pripravljali in posredovali relevantne vsebine oddelku za civilno družbo uradne spletne strani za evropsko leto za razvoj 2015 (ELR2015) Evropske komisije in se vključili v interakcije na družbenih omrežjih v sodelovanju s Komisijo, vključno z upoštevanjem tematskih mesecev ELR2015.
- Razvili lastne inovativne kampanje in komunikacijska omrežja civilne družbe, ki bodo spodbudila razpravo in bodo zlahka prilagojena za lokalne, regionalne in nacionalne okvire.
- Zagotovili sodelovanje in prispevek civilne družbe v centralno organiziranih evropskih dogodkih, vključno s tistimi, ki jih bosta organizirala latvijsko in luksemburško predsedstvo.
- Pripravili priporočila glede politik, ki bodo temeljila na prispevkih, zbranih med letom, in projektnih aktivnostih.

Glede na naše korenine v skupnostih po celotni EU in naši kredibilnosti ter strokovnosti so bile civilnodružbene organizacije prepoznane kot ključni akterji za doseganje cilja evropskega leta. Civilnodružbene organizacije so navdušene in pripravljene igrati pomembno vlogo kot partnerji Evropske komisije in vlad držav članic EU pri izvajanju aktivnosti na evropski in nacionalni ravni.

Doseg le-tega bo zahteval oblikovanje novih odnosov in zavezništev s tistimi izven našega sektorja in z inovativnimi komunikacijskimi orodji in tehnikami. To bo delovalo

bolje, če bodo aktivnosti v sklopu leta potekale na nacionalni ter regionalni ravni in ne le v Bruslju.

V Evropi so številne skupnosti močno vpletene in aktivne na področju razvojnih vprašanj, ki delujejo neodvisno od osrednjih nevladnih organizacij. Takšne skupnosti so skupnosti *diaspor* – Somalci, zahodni Afričani, Kongovci, Kašmirci, Kurdi. Kakšen je njihov pogled na evropsko vlogo pri spodbujanju razvoja v njihovih izvornih skupnostih, kjer kulturne in družinske vezi ostajajo močne? Kako lahko prinesemo energijo, uvide in podporo skupnosti *diaspor*, da bosta razvojna in zunanja politika EU bolj relevantni?

Prav tako bo evropsko leto trenutek za doseg mladih, sindikalistov, poslovne skupnosti, potrošnikov in drugih za razpravo o tem, kaj naše delo izven Evrope pomeni za vprašanja, o katerih jim je mar.

Seveda, če želimo z drugimi razpravljati o naših tematikah, moramo biti pripravljeni prisluhnuti tudi njihovim tematikam. Zato se veselimo razprav s kolegi iz civilne družbe o odpravi skrajne revščine in spodbujanju temeljnih človekovih pravic po svetu ter kako se to nanaša na njihove prioritete na področju izobraževanja, zaposlovanja, dostojnega socialnega varstva in trajnostnega razvoja.

Začetek evropskega leta je čas za začetek razprav. ■

S skupnimi prizadevanji na poti h globalni pravičnosti

Skupna Prihodnost
2015

Leto 2015 je prelomno leto za mednarodno razvojno sodelovanje. Predstavlja priložnost za refleksijo glede milenijskih razvojnih ciljev in razmislek o prihodnosti razvojnega sodelovanja; cilji trajnostnega razvoja bodo namreč usmerjali razvojno sodelovanje do leta 2030. Kot je zapisal generalni sekretar OZN

Ban Ki-moon, »leto 2015 ponuja edinstveno priložnost za svetovne voditelje in posameznike, da izkoreninijo revščino, preoblikujejo svet, da bo bolje zadovoljeval človeške potrebe in potrebe ekonomskih sprememb, hkrati pa varoval naše okolje, da bo zagotavljalo mir in uresničevanje človekovih pravic.«¹ Republika Slovenija se je zavezala, da bo do leta 2015 za mednarodno razvojno sodelovanje namenila 0,33 odstotkov BND. Žal smo še daleč od dosega cilja, saj slovenska razvojna pomoč od leta 2010 stagnira. Upamo, da se bo

Slovenija v prihodnjih letih približevala zavezam, ki jih je kot razvita država sprejela. Kljub majhnemu obsegu razvojne pomoči Slovenije pa državljanji partnerskih držav naš doprinos neposredno občutijo ravno preko razvojnih projektov, ki jih izvajajo nevladne organizacije. Spekter aktivnosti

slovenskih razvojnih in humanitarnih organizacij je širok; neenakosti v svetu naslavljajo skozi različna področja – od zagotavljanja temeljnih človekovih pravic, pomoči ob naravnih katastrofah, opolnomočenja različnih družbenih skupin, do globalnega učenja in enakosti spolov. Kljub številnim izzivom, s katerimi se nevladne organizacije soočajo, njihov doprinos k bolj pravičnemu svetu nedvomno ni zanemarljiv, kar bi zagotovo potrdili koristniki razvojnih projektov.

Sodelovanje kot predpogoj za uspeh evropskega leta za razvoj izpostavljata tudi Evropska komisija in Svet Evropske unije.² Predlog ciljev trajnostnega razvoja med drugim predvideva oživitvev globalnega partnerstva za razvoj, predvidenega že v 8. milenijskem razvojnem cilju, z vključitvijo čim širšega spektra deležnikov, ki bo mobiliziralo znanja, tehnologijo in finančne vire za podporo uresničevanja ciljev trajnostnega razvoja. Leto 2015 predstavlja priložnost za krepitev sodelovanja med nevladnimi organizacijami in odločevalci – nevladne organizacije želimo sodelovati ne le pri izvajanju razvojne pomoči, temveč tudi pri pripravi strateških dokumentov. V letu 2015 bodo sprejeti ključni strateški dokumenti na področju mednarodnega razvojnega sodelovanja na globalni ravni in tudi pomembni strateški zunanjepolitični dokumenti na nacionalni ravni. Upamo, da bosta globalna pravičnost in skladnost politik za razvoj vodilni načeli delovanja Slovenije tako v mednarodni skupnosti kot tudi na nacionalni ravni in da bodo to odražali tudi nacionalni zunanjepolitični strateški dokumenti.

Pogost občutek, da mednarodno razvojno sodelovanje zadeva ljudi in razmere, ki so daleč stran, je v današnjem svetu nešteti povezav, v McLuhanovski »globalni vasi«, povsem odveč. Svet globalizacijsko skrčnega časa in prostora potrebuje in zahteva

Vzpostavili smo pojem razvojnega sodelovanja in mednarodnega sodelovanja na nacionalni in evropski ravni ter se pogumno vključili v implementacijo mednarodnih projektov zunaj Evrope, vzpostavili pa smo tudi stalen dialog z vsemi akterji v državi.

Eyachew Tefera, direktor Inštituta za afriške študije

Slovenske nevladne organizacije smo prisotne praktično v vseh regijah sveta. Zaradi objektivnih razlogov in izzivov, povezanih s tradicijo mednarodnega razvojnega sodelovanja pri nas in možnostmi naše države, delujemo mnogokrat v sodelovanju z večjimi organizacijami iz tujine, kar pa ne zmanjšuje referenc in našega učinka na uspehe na terenu. Najbolj uspešni pa smo seveda lahko v prostoru, ki ga dobro poznamo in nam je blizu. Najpomembnejša regija našega dela je v zadnjih letih Evro-Sredozemlje, ki spreminja tako politično kot tudi razvojno sliko. Slovenija je blizu, imamo pa tudi relevantne strokovne in zgodovinsko-politične izkušnje.

Robert Križanič, direktor Zavoda Povod

¹ United Nations (2014). *The Road to Dignity by 2030: Ending Poverty, Transforming All Lives and Protecting the Planet – Synthesis Report of the Secretary-General on the Post-2015 Agenda*. New York, december 2014.

² Sklep št. 472/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o Evropskem letu za razvoj (2015). Uradni list Evropske unije št. L 136/1 z dne 9. maja 2014.

sodelovanje čim širšega nabora deležnikov. Za stanje »globalne vasi« smo posamezniki odgovorni ne le na lokalni, temveč tudi na globalni ravni. Zato bo platforma SLOGA v evropskem letu za razvoj širila sporočilo, da smo kot globalni državljani povezani in soodvisni ne le z našimi sosedi čez mejo, ampak tudi čez lužo na drugi strani sveta.

S skupnimi prizadevanji lahko to ključno leto izkoristimo za dvig ozaveščenosti slovenske javnosti o mednarodnem razvojnem sodelovanju in aktivnostih Slovenije na tem področju. V evropskem letu za razvoj bo platforma SLOGA slovenske državljanke ozaveščala o globalnih izzivih in jih spodbujala k praksam v vsakdanjem življenju, ki bodo prispevale k trajnostnemu razvoju. V vedno bolj soodvisnem svetu je tudi vloga in odgovornost posameznika večja, saj je vsak od nas delček istega sveta. ■

Izpostavili bi sodelovanje slovenskih organizacij pri Sloginem Humanitarnem odzivnem centru (HOC), ki je pokazalo učinkovitost pri skupnih razvojnih projektih. Skupno delo tako Ministrstva za zunanje zadeve, Civilne zaščite in HOC-a se je pokazalo kot odličen primer dobre prakse na Haitiju (primer sodelovanja organizacije za Mednarodno pomoč in razvoj (IRD), Humanitarnega društva ADRA Slovenija in Food for Life), Šri Lanki in Filipinih kot tudi pri pomoči letos pozimi ob žledu v Sloveniji in skupni pomoči pri poplavah v Srbiji ter Bosni in Hercegovini.

Matej Poljanšek, regionalni predstavnik *Food for Life Global*

Dosežek mednarodnega razvojnega sodelovanja Slovenije vidimo v vzpostavitvi mehanizma (so)financiranja slovenskih nevladnih organizacij s strani Ministrstva za zunanje zadeve za namen izvajanja razvojnih projek-

tov v državah prejemnicah pomoči, ki pa ga je potrebno izboljšati (več razpisov, več sredstev, manj birokracije). Kot ključne teme razvojne agende bi izpostavili enakost spolov (socialno in ekonomsko opolnomočenje žensk), trajnostni razvoj in globalno učenje.

Alma Rogina, predsednica Matafirja, društva za medkulturne povezave

ADRA Slovenija meni, da je med temami na razvojni agendi, kljub napredku, ki je bil ustvarjen, potrebno še vedno veliko storiti pri odpravljanju revščine, predvsem v Podsaharski Afriki, in na izboljšanju položaja žensk (enakopravnost med spoloma, zdravje mater, ekonomska neodvisnost) in otrok (smrtnost, dostop do izobrazbe, izhod iz revščine). Zato naši projekti naslavljajo prav ti problematiki. Le z razvojem potencialov vsakega Zemljana bo lahko svet boljši in pravičnejši.

Maja Ahac, predsednica Humanitarnega društva ADRA Slovenija

Slovenske nevladne organizacije so prisotne na globalnem jugu, kjer se učijo o realnosti sveta. Pridobljeno znanje in spretnosti delijo s slovenskimi prebivalci.

Max Zimani, programski direktor Zavoda Global

Zasebni sektor bo v prihodnjem razvojnem sodelovanju igral zelo pomembno vlogo. Vlade in nevladne organizacije ne morejo več same izpolnjevati obveznosti uradne razvojne pomoči. Javno-zasebna partnerstva, sodelovanje zasebnega in nevladnega sektorja ali razvojni projekti gospodarskih subjektov lahko zagotovijo dodatna sredstva za razvojno sodelovanje in predstavljajo dodano vrednost ter prednosti za vse strani.

Katarína Medvedová, EVS prostovoljka, platforma SLOGA

Problem prehranskih izgub, odpadne in zavržene hrane je poleg podnebnih sprememb ključna točka prihodnjega desetletja. V Evropi imamo izgube na ravni industrije, trgovine in gospodinjstev. V deželah v razvoju so izgube pretežno med pridelavo in predelavo. Potrebujemo dogovor in nadzor nad oblikami pomoči. Investicije ne smejo povzročiti dodatnih težav v občutljivih procesih lokalne pridelave, predelave in distribucije hrane.

Albin Keuc, projektni vodja, Društvo Ekologi brez meja

NAPOVEDNIK DOGODKOV – SLOVENSKI RAZVOJNI DNEVI

KDAJ? KJE? KAJ?

22. januar 2015

18.00 Ljubljana
Kavarna Slovenskega etnografskega muzeja (Metelkova ulica 2)

FILMSKI VEČER Z DOKUMENTARNIM FILMOM »TUDI MI SMO DEL ISTEGA SVETA«
Premiera dokumentarnega filma platforme SLOGA, financiranega s strani Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije. Projekciji bo sledil pogovor s predstavniki organizacij, vključenih v film: Društvo Edirisa Slovenije, Društvo SOS telefon, Humanitarno društvo ADRA Slovenija, Mirovni inštitut, Slovenska filantropija in Zavod Krog.

23. januar 2015

9.00–13.00 Ljubljana
Mestni muzej (Gosposka ulica 15)

OSREDNJI DOGODEK
Slovenski razvojni dnevi bodo obeležili desetletnico slovenskega mednarodnega razvojnega sodelovanja. Evropsko leto za razvoj 2015 je priložnost, da se mednarodno razvojno sodelovanje Slovenije analizira in umesti v globalni kontekst, s poudarkom na prihodnjem razvoju in izzivih.
Tolmačenje: slovenski in angleški jezik

9.00–9.30 Ljubljana
Mestni muzej

REGISTRACIJA

9.30–10.00 Ljubljana
Mestni muzej

OTVORITEV
– Nj. eksc. Karl Erjavec, podpredsednik vlade in minister za zunanje zadeve Republike Slovenije
– Nj. eksc. Neven Mimica, evropski komisar za mednarodno sodelovanje in razvoj
– G. Eyachew Tefera, predsednik Sveta platforme SLOGA

10.00–10.50 Ljubljana
Mestni muzej

PREDSTAVITEV PROJEKTOV NEVLADNIH ORGANIZACIJ
Slovenske nevladne organizacije bodo predstavile projekte in aktivnosti, s katerimi Slovenija prispeva k odpravljanju neenakosti po svetu. Predstavljena bodo gradiva in plakati, hkrati bodo predvajani kratki filmi o projektih s področja mednarodnega razvojnega sodelovanja. Udeležencem bodo ponujeni prigrizki iz pravične trgovine (kava, čaj, piškoti, oreščki, sadje) in lokalnega okolja.

10.50–13.00 Ljubljana
Mestni muzej

OKROGLA MIZA: »10 LET MEDNARODNEGA RAZVOJNEGA SODELOVANJA REPUBLIKE SLOVENIJE – KAKO NAPREJ«
Okroglja miza je namenjena izmenjavi mnenj, izkušenj in pričakovanj različnih slovenskih akterjev na področju mednarodnega razvojnega sodelovanja v luči prihajajočih sprememb. V razpravi bodo sodelovali evropski komisar gospod Neven Mimica, državni sekretar veleposlanik Bogdan Benko, predsednica Stokovnega sveta mednarodnega razvojnega sodelovanja in akademske sfere prof. dr. Maja Bučar, predstavnik izvajalcev direktor ITF Ustanove za krepitev človekove varnosti veleposlanik Damjan Bergant, poslanec Evropskega parlamenta gospod Ivo Vajgl in predstavnik civilne družbe generalni tajnik Slovenske karitas gospod Imre Jerebic.
Moderator: Igor E. Bergant

14.00–16.00 Ljubljana
Prešernov trg

PREDSTAVITEV NEVLADNIH ORGANIZACIJ
Na stojnicah bodo nevladne organizacije predstavile svoje projekte iz mednarodnega razvojnega sodelovanja in aktivnosti v sklopu Evropskega leta za razvoj 2015. Mimoidoči se bodo lahko pogreli ob pravični kavi in čaju, ki jih bo pripravila Skuhna, svetovna kuhinja po slovensko, in posladkali s piškoti Humanitarnega društva Hrana za življenje.

14.00–17.00 Ljubljana
Skuhna (Trubarjeva cesta 56)

PREDVAJANJE FILMOV IN PREDSTAVITEV PROJEKTOV NEVLADNIH ORGANIZACIJ
V Skuhni bodo predvajani kratki filmi o razvojnih in humanitarnih projektih slovenskih nevladnih organizacij. Skuhna, svetovna kuhinja po slovensko, je socialni podjetniški projekt, ki sta ga razvila Zavod Global in Zavod Voluntariat skupaj z migranti, ki živijo v Sloveniji.

17.00–17.30 Ljubljana
Citypark (Šmartinska cesta 152g)

LUTKOVNA PREDSTAVA ZA OTROKE »REŠILNI ČOLN«
Predstava ozavešča o človekovem odnosu do drugih bitij ter o pomenu recikliranja. Pripravilo jo bo Društvo za človekove pravice in človeku prijazne dejavnosti Humanitas.

26. januar 2015

10.00–11.30 Ljubljana
SLOGA (Metelkova ulica 6)

NEFORMALNO MREŽENJE NEVLADNIH ORGANIZACIJ
Srečanje, ki predstavlja odlično priložnost za mreženje s sorodnimi organizacijami iz regije, bo organizirala platforma SLOGA v sodelovanju z Zavodom Voluntariat.

13.00–16.15 Ljubljana
Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije (Prešernova cesta 25)

REGIONALNA DELAVNICA NA TEMO POBUDE EU O HUMANITARNIH PROSTOVOLJCIH
Regionalna delavnica, v organizaciji Ministrstva za zunanje zadeve in Evropske komisije, je namenjena predstavnikom ministrstev za zunanje zadeve in nevladnih organizacij iz Slovenije, Avstrije, Hrvaške, Italije, Madžarske in Latvije. Predstavljena bo pobuda EU o humanitarnih prostovoljcih, izkušnje pilotnih projektov in možnosti za angažiranje nevladnih organizacij.